

Дорогому колезі Олегу Борисовичу Гінтову — 90

До 80-річчя Олега Борисовича Гінтова, члена-кореспондента НАН України, професора, доктора геолого-мінералогічних наук, Я.М. Хазан і Г.В. Муровська опублікували чудово написану ювілейну статтю [Хазан, Муровская, 2015]. Минуло 10 років. Сьогодні О.Б. Гінтов, як завжди, багато та результативно працює, публікує нові монографії та статті, які є результатом не тільки старих польових матеріалів та узагальнень, а й нових спостережень і узагальнень, отриманих під час недавніх польових спостережень.

Ще раз коротко розглянемо, як все склалося у Олега Борисовича.

Насамперед неможливо не зауважити, що добрі здібності й талановитість Олега Борисовича виявилися ще з самих ранніх років. Ми з ним народилися в один і той самий 1935-й рік. Я завжди йшов поряд з моїми однолітками. Так було у мене в школі, майже всі в моєму класі були 1935-го року народження, і школу ми закінчили в 1953 р. Так було і в університеті — майже всі студенти на моєму курсі та в моїй групі геофізиків були 1935-го року народження, і ми закінчили університет у 1958 р. У Олега Борисовича все було на рік раніше. Він закінчив школу в 1952 р., причому зі срібною медаллю, і того ж року вступив до Київ-

Citation: Starostenko V.I. (2025). Dear colleague Oleg Borysovych Gintov — 90. *Geofizychnyi Zhurnal*, 47(1), 179—181.

Publisher Subbotin Institute of Geophysics of the NAS of Ukraine, 2025. This is an open access article under the CC BY-NC-SA license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>).

ського державного університету на геофізичне відділення геологічного факультету, якій закінчив з відзнакою у 1957 р. Отже, все підтверджує, що добрі здібності Олега Борисовича були помітними ще з молодих років.

Після закінчення університету Олег Борисович був направлений на роботу в Українську геофізичну експедицію. Вона неодноразово змінювала свою назву та підпорядковування різним трестам (то «Укргеофізрозвідка», то «Київгеологія»). У цих експедиціях Олег Борисович працював 16 років і виріс з посади від інженера-оператора до начальника комплексної тематичної партії. Він керував роботами з підготовки геофізичної основи для середнього та великомасштабного геологічного знімання та його супроводження. У ті роки Олег Борисович пройшов чудову школу, оскільки працював під керівництвом видатних, добре відомих геофізиків — Г.К. Кужелова, З.О. Крутиховської, В.Б. Соллогуба, Т.Н. Симоненко, Г.С. Бутакіна, К.Ф. Тяпкіна, С.Я. Шерешевської та відомих геологів-знімальників — А.М. Козловської, Ю.Б. Басса, М.Т. Вадимова, М.М. Доброхотова, А.Я. Древіна та ін. Наприкінці 1950-х і на початку 1960-х років, коли я ще працював у польовій партії, яка увесь рік була розташована в добре відомій старшому поколінню геофізиків і геологів Турчинці, Олег Борисович приїздив до нас як перевіряючий. Ми з ним, звичайно, були знайомі (дуже дивно, що під час навчання в університеті я його не знав, хоча різниця в курсах у нас була тільки один рік), і для мене це було дуже приємно.

На початку 1960-х років майже вся державна розвідувальна геофізика України була розташована в Києві за адресою — вул. Автозаводська, 78. Всі головні події в житті української геофізики відбувалися тут. Добре пам'ятаю, що коли звіт про роботу будь-якого підрозділу геофізиків за деякий період часу захищав Олег Борисович, то в залі не було вільних місць. Це завжди було надзвичайно важливо, цікаво, корисно й талановито. Високий професійний рівень Олега Борисовича був загально-визнаним.

У 1970 р., ще працюючи у виробничих умовах, Олег Борисович захистив кандидатську дисертацію з геолого-мінералогічних наук. У ненаукових умовах це трапляється не так часто.

У 1973 р. Олег Борисович Гінтов за ініціативою З.О. Крутиховської за конкурсом був прийнятий на посаду старшого наукового співробітника в Інститут геофізики АН УРСР, де з часом став спочатку керівником лабораторії геофізичного вивчення докембрію, згодом — лабораторії (а потім відділу) палеогеодинаміки.

У 1980 р. Олег Борисович захистив докторську дисертацію з геолого-мінералогічних наук. Після захисту він сфокусував свої основні наукові інтереси на розробці тектонофізичних методів досліджень і їх використанні під час вивчення динаміки земної кори.

На сьогодні Олег Борисович — один із лідерів української школи польової тектонофізики. Цей метод потребує проведення в значних обсягах польових спостережень і вже понад 60 років Олег Борисович не пропустив жодного сезону. Причому він збирав матеріал не тільки в Україні, а й в інших цікавих у геологічному аспекті районах (Карелії, Узбекистані, Сибіру та ін.). Видатна С.В. Богданова завжди запрошувала Олега Борисовича брати участь у її польових спостереженнях на території України. Вона захоплювалася тим, як він бачить і читає геологічну будову, коли перебуває у полі. Саме в результаті польових тектонофізичних досліджень у межах Українського щита він визнав справедли-

вість використання плитотектонічної ідеї для вивчення геологічного розвитку щита у ранньому докембрії. Останні 20 років ця проблема є провідною у публікаціях ювіляра.

У квітні 2012 р. Олега Борисовича було обрано членом-кореспондентом НАН України за спеціальністю «тектонофізика».

Олег Борисович опублікував багато статей і монографій зазвичай великого обсягу. Монографія [Гінтов, 2005] — особливо об'ємна. На одному із засідань вченої ради Інституту це було предметом приємного жарту. Про цю монографію сказали, що оскільки вона є, і ми її бачимо, то написати таку велику за обсягом книгу можливо, а от прочитати її від першої сторінки до останньої — це вже неможливо.

Ім'я Олега Борисовича відоме професіо-

налам далеко за межами України. З багатьма з них він працював і має з ними відповідні публікації у співтоваристві [Шерман і др., 1988; Bogdanova et al., 2008, 2012a,б; Sheremet et al., 2016, 2017].

Багато часу ювіляр приділяє вихованню молодих науковців.

Як людина Олег Борисович надзвичайно відвертий. Про це свідчать його публікація про себе та про сімейне життя [Гінтов, 2020].

Свій славний 90-річний ювілей Олег Борисович зустрічає у добрій формі як фізичній, так і творчій.

Отаким він, наш дорогий Олег Борисович Гінтов!

Вітаємо Олега Борисовича зі славним 90-річним ювілеєм і бажаємо йому ще довгі роки тримати таку чудову форму!

В.І. Старостенко

Список літератури

- Гінтов О.Б. Автобіографія. *Геофиз. журн.* 2020. Т. 42. № 1. С. 111—133.
- Гінтов О.Б. *Полевая тектонофизика и ее применение при изучении деформаций земной коры Украины*. Киев: Феникс, 2005, 568 с.
- Хазан Я.М., Муровская А.В. Олегу Борисовичу Гинтову — 80 лет. *Геофиз. журн.* 2015. Т. 37. № 1. С. 176—179.
- Шерман С.И., Гинтов О.Б., Борняков С.А., Исай В.М., Кобылянский В.Б. Характер разломообразования в консолидированной коре и моделирование зон скалывания. *Геофиз. журн.* 1988. Т. 10. № 1. С. 13—21.
- Bogdanova, S.V., Gintov, O.B. & Lubnina, N.V. (2012a). 1.80—1.75 Ga mafic dykes in the Ukrainian Shield — a key to the paleogeography of Baltica within Columbia. *Supercontinent Symposium, Helsinki, Finland, Sept. 25—28, Programme and Abstracts* (pp. 22—23).
- Bogdanova, S., Lubnina, N., & Gintov, O.B. (2012b). Formation of the East European Craton (Baltica) in the Late Paleoproterozoic as caused by episodic rotations and collisions within assembling supercontinent Columbia (Nuna). *Abstract 1484469 presented at 2012. Fall Meeting, AGU, San Francisco, Calif., 3—7 Dec.*
- Bogdanova, S.V., Starostenko, V.I., Gintov, O.B., Pashkevich, I.K., Kuprienko, P.Ya., Kutas, R.I., Makarenko, I.B., & Tsvetkova, T.A. (2008). Long-lived E-W fault zones in the lithosphere of Western Sarmatia. *Geophysical Research. Abstr.*, 13—18 Apr. 2008. Vienna, Austria, CD-ROM.
- Sheremet, Y., Sosson, M., Ratzov, G., Sydorenko, G., Voitsitskiy, Z., Yegorova, T., Gintov, O., & Murovskaya, A. (2016). An offshore-onland transect across the north-eastern Black Sea basin (Crimean margin): Evidence of Paleocene to Pliocene two-stage compression. *Tectonophysics*, 688, 84—100. <https://doi.org/10.1016/j.tecto.2016.09.015>.
- Sheremet, Y., Sosson, M., Muller, C., Gintov, O., Murovskaya, A., & Yegorova, T. (2017). Key problems of stratigraphy in the Eastern Crimea Peninsula: Some insights from new dating and structural data. In M. Sosson, R.A. Stephenson, and S.A. Adamia (Eds.), *Tectonic Evolution of the Eastern Black Sea and Caucasus* (Vol. 428, pp. 265—305). Geol. Soc. London, Spec. Publ.